

нам достаточно 100 человек, то общая стоимость данного исследования составит 600 у.е.

И, наконец, использование Mystery shopping, то есть, проведение контрольных закупок по заданным параметрам, которое включает разработку проекта и организацию закупок (200 у.е.), стоимость одного товара, который будет покупаться (5 у.е.), а также составление отчета (300 у.е.), обойдется предпринимателю в 1000 у.е.

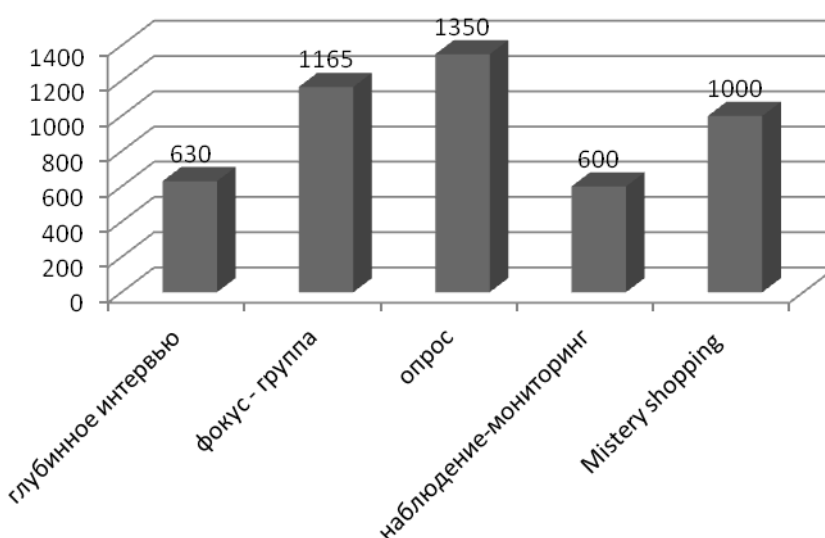

Рисунок 1 – Затраты на проведение исследования рынка товаров и услуг

Таким образом, проанализировав каждый из предложенных методов можно сказать, что выбор сделает сам предприниматель, исходя из своих финансовых возможностей (смотри рисунок 1)

Литература:

1. Садмен С., Брэдберн Н. Как правильно задавать вопросы: введение в проектирование массовых исследований. / Пер. с англ. – М.: Институт Фонда «Общественное мнение», 2015. – 382 с.

КЛАСИФІКАЦІЯ ЕФЕКТІВ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ БУДІВНИЦТВА ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ АВТОМОБІЛЬНИХ ДОРІГ ДЛЯ ДЕРЖАВИ

*Бурмака М.М., к.е.н., доцент
Харківській національній автомобільно-дорожній університет*

Інвестиційні проекти будівництва та реконструкції автомобільних доріг можуть фінансуватися за рахунок держави або шляхом спільного використання державних та приватних коштів.

Таке взаємовигідне співробітництво між державою та приватними інвесторами має назву державно-приватне партнерство. Основною формою прояву такого партнерства в дорожньому господарстві є концесія.

В результаті реалізації інвестиційних проектів будівництва та реконструкції автомобільних доріг, соціально-економічні ефекти має кожен з учасників такого проекту, а саме: держава, концесіонер, користувачі, бенефіціари, які знаходяться на придорожній території.

У випадку, коли фінансування дорожніх робіт здійснюється лише за державні кошти, держава може отримати наступні види соціально-економічних ефектів: від зниження втрат від зменшення кількості ДТП; від створення робочих місць на період проведення дорожніх робіт; від повернення коштів, вкладених на проведення дорожніх робіт через податки; від збільшення податкових надходжень до бюджету за рахунок додаткового прибутку перевізників від зростання обсягів транспортування; від збільшення податкових надходжень до бюджету за рахунок збільшення транзитних та туристичних перевезень. У випадку, коли фінансування дорожніх робіт здійснюється на концесійній основі, держава додатково може отримати наступні економічні ефекти у вигляді: концесійних платежів з моменту отримання доходу від дороги; зменшення фінансового навантаження на державний бюджет, шляхом відсутності необхідності фінансування експлуатаційного утримання дороги протягом всього терміну дії концесії. Таким чином, можна зазначити, що при реалізації інвестиційних проектів будівництва та реконструкції автомобільних доріг держава має можливість отримувати достатньо значний кумулятивний соціально-економічний ефект, однак для цього необхідно удосконалити законодавчу базу, забезпечити належне фінансування, здійснити реформування системи управління дорожньої галузі.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТУВАННЯ В ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

*Дмитрієв І.А., д.е.н., професор
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Сучасні умови господарювання, які характеризуються значним ступенем самостійності функціонування суб'єктів підприємницької діяльності, а також широким впровадженням ринкових відносин у процес взаємодії всіх виробничо-господарських систем, викликають необхідність більш повного і ефективного використання наявного потенціалу підприємництва з метою підвищення рівня економічного розвитку суспільства в цілому.

Досягнення зазначеної мети залежить, в першу чергу, від трьох найбільш важливих компонентів: речових умов виробництва, особистісних умов виробництва (освітнього і культурного рівня працівників) і їх об'єднання в процесі праці.